

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Semestre, 1'25 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle de Clavé - Imprenta

Anuncios a precios convencionales

No se devuelven los originales

La huelga de carteros

Averguenza el decirlo, pero es lo cierto; España, con todo y la savia renovadora inyectada recientemente, continúa siendo el país de los vice-versas.

La honrada protesta exteriorizada por el sufrido cuerpo de carteros lo evidencia.

A nadie se le ocurrirá negar la altísima misión que les está encomendada; el penosísimo trabajo a que están sujetos; establézcase parangón con el modesto, cuasi irrisorio sueldo con que el Estado remunera sus servicios y unánimemente habrá de aplaudirse este gesto de noble rebeldía.

En país donde se atienden *automáticamente* las peticiones más o menos justas — no es nuestro ánimo discutir las — de quienes ocupan lugar preeminente en la sociedad, ante el temor de posibles violencias, de apuntadas rebeliones, y que al propio tiempo se desdeñan las demandas muy justificadas — asaz modestas, nos atreveríamos a decir, — de quienes, si bien humildes por su posición social, son de una sublime grandeza por el ejercicio de sagrado ministerio, toda rebelión es santa.

Debiera enrojecernos, a cuantos sentimos ansias de engrandecimiento para nuestra patria, el doloroso espectáculo que ofrece el Gobierno de *ases*, que en momentos aciagos para España se encargó de la dirección del país, al querer hoy dificultar la obra democrática más sentida puesta sobre el tapete por los ministros de Gracia y Justicia e Instrucción Pública.

El aumento de sueldo al clero rural que impone el conde de Romanones y el obtener una dotación decente, no inferior a 1,500 pesetas, que el señor Alba hace cuestión de gabinete, para los maestros de escuela, ha puesto en peligro la cohesión, circunstancial, del Gobierno, y no fuera de extrañar que se produjera una crisis.

¿Podrá tildarse de antipatriota la actitud del conde de Romanones, al exigir un mendrugo de pan para los más modestos ministros de Dios?

¿Y quién, preciándose de honrado, podrá ni discutir siquiera la noble y gallarda actitud del más eminente de los políticos españoles, don Santiago Alba, al imponer una insignificante mejora para los sufridos mártires del magisterio?

Demasiado reciente es la ley de funcionarios, con los consiguientes aumentos a jefes de administración y de negociado; y la de mejoras al ejército, para que no subleve la irreductibilidad en unos aumentos que los siente la nación entera y por los que clama inútilmente ha ya luengos años.

Es inútil cuanto se haga para que resulte estéril una labor franca, eminentemente democrática, ya que el espíritu español sabrá imponerse y las doctrinas liberales habrán de prevalecer para el bien de la patria.

De les persecucions dels cacics d'aquest districte

El dia 22 del passat setembre se celebrá, en l'Audiència de Barcelona, el judici oral per a fallar la causa seguida al director d'aquest setmanari, en Joan Brunet, per suposada injúria

al ex alcalde i regidor d'aquest Ajuntament, don Josep Barangé i Bachs.

En l'acte del judici, l'advocat defensor, don Manuel González Vilart, pronuncià un brillantíssim i ben documentat informe, en defensa de l'acusat.

La sala dictà sentència absolutòria, declarant les costes d'ofici.

Felicitem molt de veres a nostre director, i no hem de negar que hem rebut amb gran satisfacció aital nova, que ens conforta i anima per a seguir batallant, cada dia amb més braó, en contra dels causants de l'atràs d'aquesta vila.

En un pròxim número donarem compte detallat del judici, publicant l'informe del senyor González Vilart, a qui felicitem des d'aquestes columnes per l'èxit aconseguit.

Com pot veure el lector, la primera víctima de les ires de l'antic cacic senyor Barangé, ha tingut ja d'asseure's al banc dels acusats. Després diràn que som nosaltres els que fem sentir el pès de nostra política. Ho diem, no per lamentar-ho, sino perquè se sàpiga que si algunes vegades hem de mostrar-nos severs, és perquè tenim la certesa de que si els cacics podessin acabar-nos per atropellar-nos a tots, fos en la forma que fos. No saben oblidar que anys enrera aquí no podia moure's una fulla sense son consentiment. Are les coses han canviat, com canviaren a Barcelona en aquella època en que fou absolt l'assassí d'en Garcia Victory, mentres es condemnà al cèlebre Nello, a qui apoiaven poderosos senyors.

Allavors triomfà l'opinió, que és el què triomfa fa poc temps, i afortunadament també, a la vila de Granollers.

Sàpiguen els cacics i sos amics que nosaltres no ens fem enrera, i que del procedir d'ells n'esdevindrà el nostre. En aquest punt del *banc dels acusats* porten ells la iniciativa, que ja portaren també en contra de l'avui gran amic seu el senyor Tardà, en altre assumpte.

Que consti, doncs, ben alt i ben clar, i tinguem en compte tots plegats l'adagi castellà:

«Que cada palo aguante su vela».

Per als joves de FOC NOU

«Al «Orfeó» que patrocina «L'Unió Lliberal», no solsament li discutim el dictat de «Granollerí» que vol ostentar, si que també li hem de regatejar la condició de «Orfeó».

Això diu, en son penúltim número, el confrare local *Foc Nou*, que escriuen un grup de joves nacionalistes i helènics. I afegeixen que ho diuen perquè l'Orfeó Granollerí — al qual

Fernando Palau S. en C.**BANQUEROS**

Corresponsales del Banco de Barcelona (Sucursal 1) y Banco Hispano Americano

CALLE CLAVÉ, 34 : GRANOLLERS

Negociamos los cupones Interior, Exterior y Amortizable 4 % vencidos

Operaciones de Banca de todas clases : Negociación y cobro de efectos de comercio : Emisión de cheques : Órdenes de Bolsa : Negociación y cobro de cupones, etc., etc.

motegen de bord — no canta «Els Segadors» i perquè a La Unió Lliberal es fa «política anti-catalana».

Els joves de *Foc Nou* es veu que viuen a fòra o sembla que vénen de l'hort.

I ignoren que els que are fan arma contra La Unió Lliberal, dient que es van haver de separar d'aital societat perquè, pobrets!, se'ls privava de cantar «Els Segadors», són els mateixos que pel maig de l'any passat atabalaven a la gent cridant i repetint que aital prohibició era mentida. Apart de poder-ho comprovar, això, repassant les col·leccions de «La Publicidad» i «La Vanguardia» i de la premsa local, nosaltres posseim documents oficials, escrits de puny i lletra de l'allavors vicepresident de l'Orfeó I, que desmenteixen aital prohibició.

Pel demés, discutir el dictat de «Granollerí» a l'Orfeó de la Unió i regatejar-li la condició d'«Orfeó», ens sembla un xic fort dit per un jove, per helènic i castís que sigui. Perquè, si per no cantar «Els Segadors», es deixés d'ésser Orfeó, el «Català», «germà gran de tots els de Catalunya», ja fa temps que no ho fora d'Orfeó perquè va bastar que «La Veu de Catalunya» diés que «ELS SEGADORS SÓN EL CANT DE L'IMPOTÈNCIA», perquè aquest cant patriòtic fós proscrit per l'Orfeó Català i fossin expulsats del mateix un estol de joves toçuts que desentonaven, empenyats en seguir cantant-lo. «Els Segadors» és l'himne nacional... a estones.

Per això hi ha qui, amb visió ben clara de la realitat, diu, en l'últim número del Butlletí de l'Orfeó Català: «El Cant de la Senyera», l'hermós himne de l'Orfeó Català, ja és avui dia l'Himne de la Germanor dels Orfeons de Catalunya.»

Diu també *Foc Nou*: «L'Unió Lliberal, aqueixa entitat que sempre ha fet política anti-catalana...»

Si de votar contra en Lligé se'n diu fer política anti-catalana, aleshores sí que gairebé hem coincidit; puix tots sabem les simpaties dels joves de *Foc Nou* pel diputat de la Lliga en aquest districte.

I are esperarem assentats que se'ns detallin els fets que puguin qualificar-se de «política anti-catalana», comesos per La Unió Lliberal; perquè nosaltres no en recordem més que els següents:

La Unió Lliberal va anar, amb la seva bandera, a la manifestació de Solidaritat Catalana i a la que anys després es celebrà en prò de la Mancomunitat de Catalunya.

La Unió Lliberal assistí a l'acte de col·locar-se la primera pedra per al monument a un català tant preclar com en Pí i Margall; i de La Unió Lliberal sortí l'iniciativa d'honorar, amb el nom d'en Clavé — així mateix ben català, — al carrer més cèntric de nostra vila.

La Unió Lliberal té registrats en els seus estatuts — a en català, — el nom propi de dues seccions seves, l'*Esbart Artístic* i l'*Orfeó Granollerí*.

I a l'escola de La Unió Lliberal creiem que és a la única de primeres lletres de Granollers on s'ensenya als noiets a llegir i escriure en el nostre idioma.

Tot això, els joves de *Foc Nou* ho deuen considerar actes anticatalans. Si no, ja ho hem dit, ens hi assentem, esperant que ens aclareixin el concepte.

* * *

En un nou article, insert el passat diumenge amb l'epígraf «Ampliant uns conceptes», i amb les inicials F. G. al peu, s'avancen als aconeximents, fent tercerilles, i tornen a dir bord a l'Orfeó Granollerí I. Suposem que ho diuen en sentit figurat; perquè l'insult no és propi de joves helènic ni ben educats.

COL·LEGI DE SEGONA ENSENYANÇA**Obertura del Curs 1918-19**

El dijous prop passat, a les quatre, tingué lloc l'inauguració oficial de les tasques escolars del curs 1918-19, amb assistència de les autoritats municipal, militar i eclesiàstica, que ocuparen la presidència de l'acte.

Obert aquest pel president, que ho era en P. Torras, prengué la paraula el professor del Col·legi, doctor don Pere Rumbau, qui amb paraula fàcil se dirigí als concurrents, mostrant-se satisfet de l'èxit assolit en tant sols un any d'actuació del col·legi, el que significa i prova les ànsies que'l poble sent per l'instrucció superior, en profit dels nois, de la població en general i per honorament de la Pàtria.

Feu ressaltar l'importància que tenen per un poble les institucions d'ensenyança, felicita a l'ajuntament pel sacrifici que fa subvencionant esplèndidament al col·legi. Per fi, dirigeix unes atinades observacions als escolars.

Immediatament el propi professor fa la repartició de les qualificacions obtingudes pels alumnes el curs passat i obsequia a la alumna Joana Coll i Milà, amb una novel·la original, per haver obtingut dita alumna un premi d'honor. (Ap·laudiments de la concurrència.)

Seguidament s'aixeca a parlar, en nom de l'Ajuntament, el conceller don Josep Còma, qui saluda al mestre i deixebles i a la distingida concurrència que assisteix a la festa i acarona l'esperança d'un major esplendor i engrandiment del col·legi per a honra de l'Ajuntament i del poble. Ensalça l'obra cultural del Col·legi i recorda amb elogi al que fou il·lustrat mestre En Antoni Espí, de bona memòria.

Historia les vicissituds per què ha passat el Col·legi, fins a l'actual empenyo de l'Ajuntament en sostenir-lo, i fa un merescut honor al mestre doctor Rumbau que ha unit el seu sacrifici al fet per la Corporació municipal.

Fa ressaltar que el Col·legi no és establert exclusivament per a les classes adinerades, donant l'Ajuntament l'exemple, becant a varis

alumnes de la classe obrera, seguint tradicional costum.

Aprofundim l'importància que té per a Granollers, metròpoli de la Comarca vallesana el Col·legi que difondeix cultura.

Recordant-se que fou en temps passats mestre del Col·legi, dirigeix magistrals recomanacions als alumnes, explicant-los-hi el què representen totes i cada una de les assignatures en els diferents camps dels coneixements humans. Els excita per a que fassin tots els esforços per a apendre, en profit propi i honor i premi als sacrificis dels respectius pares, i per a que puguin ésser útils a la família, a la societat i a la Pàtria.

Felicita també a les noies per haver emprès el camí de la cultura i acaba donant l'enhorabona al doctor Rumbau per l'èxit dels darrers exàmens.

Una xardorosa ovació corona el magistral discurs, donant el President per obert el curs de 1918-19.

XIRINOLES

El diputat a Corts que patim ens resulta un tòtil de cap a peus.

Té la mania de la suficiència i fins perd la gana — que ja és perdre — quan en Torras, en ús d'un perfectíssim dret, gestiona la resolució d'algun assumpte per al districte.

Varen parlar-li d'una subasta a la que havia ofert enviar-hi postor i que va quedar deserta, i per a sortir del pas, va dir que no volia fer cap gestió perquè hi endevinava l'intervenció d'en Torras i no volia que fos un *curandero* el que curés al malalt, després d'haver-lo tractat un metge.

Molt bé, Demòstenes; t'alabem el gust. No cuidis cap assumpte, perquè del contrari mataràs a disgustos a en Pep i allavors t'haurem de dir *mata-sanos*; i, per a un *metge* com tu, fora un descrèdit.

© ©

En Ventosa, en el Bosc:

«Deia en Cambó, a Covadonga, que tenia fè cega en Espanya. Jo ho repeteixo. Sí; jo, com en Cambó, tinc fè en Espanya...»

I deia en Cambó, en el mateix Bosc:

...«que no sols la reforma de la organització de l'estat és compatible amb la grandesa i pervindre d'Espanya, sino que són consubstancials, doncs és impossible crear una gran Espanya, sense que totes les regions que ho desitgin siguin lliures.»

Molt bé; continuem essent correligionaris, senyors Ventosa i Cambó. I ens en felicitem.

© ©

Sr. D. Juan Lligé.—Diputado.

Carai, hombre, nunca lo hubiera creído. Conocerle y recibir de V. una prueba tan grande de afecto, y enseguida...

«Hombre agradecido vale por dos?» Pues cuente conmigo, y el otro, de hoy en adelante,

Luis Serra y Guardia

Ricoma, 79 y 81

Banquero

GRANOLLERS

Ofrece al público toda clase de operaciones de Banca y Bolsa

Descuento y negociación de letras y cheques : Pago de cupones : Compra y venta de toda clase de papel negociable en Banca y Bolsa

Nunca lo creyera; Vd., tan... regionalista, gestionando mi absolución. ¡Gracias, padre!

Cuando le ví, el día del juicio, por el salón de pasos perdidos, me dije: el corazón no engaña; este hombre es tu salvación; y, en efecto, *absolución* al canto.

«El Desterrado de Montornés» no se lo tenga en cuenta y *cuenta* con un agradecido estó mago, que lo es tanto como el suyo propio.

Juan Brunet.—Director de EL DEMÓCRATA

© ©

El successor d'en Plaga es prodiga. «Ha visitado al Gobernador... «Conferenció ayer con el señor González Rothwos...» «Estuvo en Gobierno civil...»

¡Y tan cara que va la benzina!

De totes maneres benzina encare en queda. Aixís podés trobar, en Lligé, l'auto que busca.

Allavors sí que ens *aixafaria!* Pobrets de nosaltres!

© ©

En Serra i Dachs, en Tardà i demés *promoms* de la política lliguera, están enfutismats amb el diputat, perquè diu que els tracta amb desconsideració.

Ha nomenat general *en quefa* de la seva colla al Pep Baté, que és el que reparteix el pà beneit a són antull.

En Barangé *quefa* d'en Serral... Quí havia de dir-li al «Mosquit», quan fiblava amb tanta ríbia!

— Quins galons! — diu que deia en Tardà. I en Serra responia: — Sí que són galons!

Nyic

D'ECONOMIA MUNICIPAL

La publicació del Real Decret donant nous medis de vida a les Hisendes locals, portará altra pertorbació al sí dels Ajuntaments, si no s'aconsegueix del ministre alguna rectificació i aclaració.

L'impost sobre el ví, que vol ésser una vergonyosa recordança de l'impost de Consums (un ministre conservador havia d'intentar-ho), i els repartiments real i personal, que no impossibiliten el repartiment general ni cap dels altres impostos autoritzats, vénen, com diem, a complicar encare més l'intricat problema d'economia municipal.

Com a medi d'afavorir en el que sigui possible els esforços dels Ajuntaments, a l'intentar acoplar el Real Decret susdit en la confecció del pressupost per a l'any pròxim, ens consta que els professors de l'Escola de Funcionaris, senyors Sans i Guardiola, donarán dues conferències, una per als Ajuntaments de sis mil habitants per a amunt i altres per als de menys amb el fi d'orientar, amb la font de sos coneixements, la bona voluntat dels caps-davanters dels pobles de la província.

Prompte s'anunciarán dites conferències, la assistència a les quals, que recomanem, indub-

tablement resultarà profitosa i afavorirà la resolució de les dificultats que puguin presentar-se amb l'implantació d'aquestes noves concessions, que en nostre modest criteri considerem insuficients i mal aplicades.

Por la salud pública

Afortunadamente, en esta villa el estado sanitario sigue siendo normal.

Hasta ahora, si algún caso de gripe se ha presentado, no ha tenido carácter alarmante. No obstante, creemos deben adoptarse todas aquellas precauciones que la ciencia aconseja para prevenirnos contra futuras contingencias.

Nos permitimos, pues, llamar la atención del digno señor Alcalde, para que, de acuerdo con la Junta local de Sanidad, dicte todas aquellas disposiciones que se estimen precisas para atajar el mal, si es que quisiera presentarse, y le recomendamos que para ello tenga mano de hierro, sin contemplación ninguna, ya que para vergüenza nuestra, aun hay quien tiene de la higiene un desconocimiento absoluto, que si fuera por lo que a él solamente afectara, podría aún tolerarse, pero hay que combatirlo, para preservar a los demás.

Nosotros nos permitimos hacer observar que estimamos imprescindible se ordene la desinfección periódica, bajo la responsabilidad de los funcionarios que el Ayuntamiento o Junta de Sanidad designe, de cuantos lugares sirven para reunirse público, tales como teatros, salas de baile, cinematógrafos, etc., procurando también, de acuerdo con la celosa autoridad eclesiástica, que se haga igual con los locales religiosos, y así mismo con las fábricas, talleres, escuelas, cafés, etc., etc.

Vale más prevenir que curar, y a eso estamos; y no dudamos que se procurará hacer por la salud pública cuanto se pueda, hasta conseguir que Granollers no sea víctima de la epidemia que tantos estragos causa en otras localidades.

LOCALES

Nos comunica don Javier Flaquer Jubany, que el acto que debía celebrarse hoy en Samalús, para hacer entrega a dicho pueblo de las escuelas que dicho señor costea, ha tenido forzadamente que aplazarse, debido a la importancia alcanzada en aquella localidad por la epidemia de gripe.

Habían prometido la asistencia a tan simpático acto, los señores gobernador civil, obispo y rector de la Universidad, de acuerdo con los cuales se fijará nueva fecha que se hará pública oportunamente.

El sábado, día 28 del pasado septiembre, tuvo lugar, en la parroquia de esta villa, la boda de nuestro particular y querido amigo, el

joven abogado y secretario de este Ayuntamiento, don Claudio de Boét y Bigas, con la hermosa y distinguida señorita Rita Puig y Cadefau.

Bendijo la unión el párroco de esta villa y deán del Vallés, doctor Clotet y apadrinaron a los contrayentes el diputado provincial don Francisco Torras y Villá y el alcalde de Granollers don Juan Montañá y Riera; por parte del novio, y el ingeniero industrial don Andrés Piñol y el comerciante de Barcelona, don Carlos Costa, por la novia.

Deseamos a los nuevos cónyuges, a los que felicitamos muy de veras, duradera luna de miel.

Para en breve se prepara la celebración de un festival a beneficio de la Obra de las Casas Claras, creada para socorrer a los huérfanos de la guerra y de los niños necesitados cuyo padre se bate en las trincheras. Uno de estos días se acordará el programa de la benéfica fiesta, por los elementos que en la misma tomarán parte.

Ha fallecido en Barcelona el ilustrado médico don Agustín Viñamata Nocheti, siendo muy sentida su muerte en esta villa, pues aparte de sus relevantes dotes personales, su familia goza entre nosotros de grandes simpatías.

A su señor padre, gran protector de «La Unión Liberal, y a su hermano, como a su familia toda, enviamos el testimonio de nuestro pesar.

Asimismo hemos de dar el pésame más sentido a don Manuel Gatell y a su distinguida esposa, por el fallecimiento de su hermano político el ex diputado a Cortes, don Francisco Albó y Martí.

Uno de los días de la pasada semana tuvimos el gusto de saludar en esta villa a nuestro distinguido amigo, el director de «El Fígaro» de Madrid, don Andrés de Boét y Bigas, quien estuvo entre nosotros al objeto de acompañar unas horas a su señora madre, que afortunadamente se encuentra algo mejorada de la gravísima dolencia que puso en riesgo su vida.

Hacemos votos sinceros para un rápido y definitivo restablecimiento de la virtuosa señora.

Organizados por los obreros adornistas, electricistas y carpinteros de las casas Vda. de J. Gelabert y Sebastián Garriga, ayer y hoy se celebrarán lucidos bailes en un magnífico entoldado que a tal objeto se ha levantado en la plaza de la Constitución.

Anoche, la Comisión organizadora obsequió al Ayuntamiento con una serenata a cargo de la orquesta Unión Artística, contratada para dichos festejos.

Imp. Garrell : Granollers : Teléfono 117

Materiales Eléctricos A. E. G.

A. E. G. Thomson Houston Ibérica, S. A. Aragón, 285, Barcelona

Grandes existencias de

Motores Eléctricos de $\frac{1}{2}$ A 200 H. P.

Conductores eléctricos : Cobre desnudo

Hilo de bobinas para reparaciones

Materiales de instalación

Interruptores de palanca

Material de alta tensión

Aparatos de medida

Lámpara EGMAR : Lámpara NITRA

ELECTRO-BOMBAS tipo KRISTALL

La mejor BOMBA, en cuanto a rendimiento, de no tener avería

Enviamos gratis Ingeniero para realizar estudios de instalaciones de Fábricas o Centrales

ROYAL HOTEL MEUBLÉ

S. A.

Carmen, 22 : Barcelona

Ensanchado este Hotel con la adquisición de la casa contigua, tenemos el gusto de participar a nuestros distinguidos clientes que habiendo quedado terminadas las obras de la

GRAN AMPLIACIÓN

efectuada en el mismo, contamos desde ahora con

37 nuevas habitaciones

la mayor parte de ellas con cuarto de baño particular y dotadas de todo el confort moderno

Este Hotel, único en su clase en Barcelona, no tiene igual en España ni superior en el extranjero

Bar La Bohemia

CENTRO DE SPORTS

ESPECIALIDAD EN SODAS
Y BEBIDAS DE TODAS CLASES

VENTA DE VINOS, LICORES
Y CHAMPAGNES

SERVICIO DE RESTAURANT
SÁBADOS Y DÍAS FESTIVOS

Precios económicos
Calle de la Palma, 17

Ha tastat vostè l'exquisit

ANIS

BAGES?

Provi'l, que és el millor

FABRICANT

FILL DE R. CURA

Fábrica a Sant Fructuós de Bages
Despatx i magatzems a Manresa
Sucursals a Vich i a Sabadell

Representant a Granollers

Josep Sala

12, Plaça d'en Perpinyà, 12

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales VICHY CATALAN, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales VICHY CATALAN llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre «Sociedad anónima VICHY CATALAN», y, por lo tanto, dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

Academia de Corte Parisièn

SISTEMA LARAUZA

dirigida por la profesora

Srta. Asunción Romaguera

Taller de Confección en ropa blanca

Clases en horas convenientes mañana, tarde y noche

Se cortan patronas a medida

Calle Ricoma, 64 GRANOLLERS